

FLORA¹⁹
THEATRE
FESTIVAL
OLOMOUC

19

4

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ

DIVADELNÍ FLORA – PO 11/5/2015

NAD HROBEČKEM KAŠPÁREK

Když dada cválá krajinou, všechna zvířátka utíkají do nor. Přiznám se, že mě po zhlédnutí inscenace BÁBY (které věnujeme v tomto čísle hutnou recenzi i rozhovor) posedla potřeba kolem sebe metat nesmyslné slovní konstrukce a absurdní hříčky, případně nepoužívat ve větách slovesa či všechno na světě krásné neskloňovat a časovat v infinitivu. A to je infinitiv neurčitý tvar.

Jen si to představte.

Když dada cválát krajina, všechna zvířátka utíkat do nora.

To zkrátka nemít... nemá chybu. Navíc jsem pojal touhou umřít radostí, explo-dovat štěstím, rozprsknout se do všech stran, což se mi stává v divadle jen málokdy. Anně Petrželkové se to podařilo ve mně probudit, a tak jsem potom lítal po Horním náměstí jako motýl martináč habrový, ozdoba každého snáře.

Ovšem předtím, než se rozpustím do molekul potěšení, se pokusím SERIÓZNĚ nastínit, co všechno naleznete v tom-

to čísle našeho tištěného zpravodaje. Není toho opět málo a jako vždy budeme mít komiks, v němž jako vždy pojednáme o lásce, porozumění a teplém lidském slovu.

Kromě článků o již zmiňované inscenace BÁBY naleznete tu reflexi martinácké inscenace LES a rozhovor s vystupujícími herci. Ve storytellingovém útvaru se nám tentokrát otevřel Jan Žůrek a do-zvíte se mimo jiné o jeho cestě ze strán-ek tohoto média (minus několik let) k současné pozici dramaturga.

Na závěr každého úvodníku se sluší přidat něco moudrého, co dosvědčí in-telektuální a společenskou způsobilost šéfredaktora. Bohužel mě však stále na-padají ustálené fráze jako „lišky na ba-lóncích“, „slet růžových slonů“ a přede-vším „kandované krabí hlavy“ a ne a ne to přejít.

Martin Macháček

PROGRAM

PO 11

13:00 Divadlo na cucky / Wurmova 7
Kulatý stůl: Divadelní lektor – luxus nebo nezbytnost?

17:00 S-Cube
ŠÍLENSTVÍ

Divadlo Na zábradlí Praha

19:30 Moravské divadlo
KARPATSKÝ THRILLER
Slovenské národné divadlo Bratislava

21:45 Jazz Tibet Club
FLOEX & BAND

22:15 Ostružnická 4 / 2. patro
PÍSNÍČKA O KUDLE
Masakr Elsinor

23:30 Klub Vertigo
DJs Flora

BÁBY JSOU NÁROČNÉ NA VŠECHNY ÚDY

Po prvním uvedení inscenace **BÁBY** v S-Cube jsme zastihli herečky i herce s režisérkou Annou Petrželkovou mezi karavany a rozbahněným trávníkem. Mířili zrovna do města. Řeč přišla na Ceny divadelní kritiky, Divadlo Na zábradlí i kostýmy, ve kterých je teplo jak v sauně.

(Jako první náhodou prochází Miloslav König.)

Máte šílený účes. Jak dlouho se připravuje?

Miloslav König: To, co mám na hlavě teďka, tak je zbytek, ale jak vidíte, jdu se v tom ukázat lidem v Olomouci. Je to ujeté a navíc dost pracné. Příprava zabere víc jak dvacet minut.

Dost mi to připomíná Leningradské kovboje.

MK: To byl původní záměr, ale nemám dostatečnou vlnu na hlavě, abych se k originálu přiblížil alespoň trochu. Nakonec to dopadlo takhle .

(Přichází Natália Drabiščáková, Magdaléna Sidonová a Rebeka Němcová.)

Scéna je hodně složitá. Stávají se vám nějaké karamboly, že zakopáváte o sebe i o scénu?

Natália Drabiščáková: Řekl jste to sám. Ano.

MK: Ze začátku to bylo hrozné, všude jsme měli signální papírky. Navíc jsem měl karambol z úplně jiné inscenace a ruku pak dva měsíce mimo provoz a nemohl hrát. **BÁBY** jsou totiž náročné na všechny údy.

Rebeka Němcová: Všichni tam furt pobíhají.

Magdaléna Sidonová: Já jsem právě jednou omylem spadla do rakve.

Cítíte se v těch vycpaných kostýmech dobře?

RN: Kostým je dobrý. Je v něm jenom horko.

ND: Jsou skvělé, stejně jako scéna. Všechno je v inscenaci tak, jak má být. Neměnila bych. Tohle je třetí inscenace, kde jsem obalená od hlavy až k patě, takže jsem zvyklá. Ve Velvet Havel hraju pařez a je úplně nejvíc osvobozující, když to ze sebe po představení sundám.

MS: Je to ideální věc pro plnoštíhlé herečky. V kostýmu je jak v sauně.

(Miloslav König a Natália Drabiščáková odchází vstříc městu.)

Jak se vám **BÁBY hráli v Olomouci?**

MS: Bylo to velmi příjemné, ale myslím, že večer to bude lepší.

Je to vůbec možné?

MS: Samozřejmě.

To abychom se šli přesvědčit. Vrací se publikum Na zábradlí?

MS: Neznám nikoho osobně, ale takových diváků prý chodí spousta. Je to velký rozdíl oproti dřívějším obdobím, kdy byly ohlasy na naše inscenace celkově chladnější. V současnosti je to opravdu velký rozdíl.

****BÁBY** tedy diváky rozhicovaly.**

MS: Nevím, jestli diváky, ale Mílovy fanyanky rozhodně. Když šla Rebeka k zápisu, tak měla něco recitovat a začala předříkávat text o ženách padajících z oken, co říká

v představení. To učitelky rozhicovalo hodně teda.

(Magdaléna Sidonová odchází, Anna Petrželková přichází rozdávat připomínky.)

Získala jste ocenění talent roku. V čem si myslíte, že jsou BÁBY v rámci vaší kariéry tak výjimečné, že to padlo zrovna za ně, byť jste byla nominovaná hned několikrát?

Anna Petrželková: Nemyslím si, že by byly nějak výjimečné. Svědomí mi velí odpovědět negativně, ale mám pocit, že má Divadlo Na zábradlí výhodnou pozici a díky tomu jsem všem hlasujícím vlezla pod nos.

Pracuje se vám Na zábradlí dobře?

AP: Tam se mi pracuje fantasticky, protože všechny ty „čarodějnice“ jsou správně morbidní a v tom jsme se vzájemně našly.

Když byste to měla srovnat s brněnskou Redutou, kde byl podobný tým, tak kde se vám pracovalo lépe?

AP: V Redutě bylo osvobozující, že tam to „nikomu nepatřilo“ a nesedl tam prach na něčí legendy. Na zábradlí člověk cítí se být svázaný historií, kterou má v úctě. Na druhou stranu tu svobodu se povedlo z Reduty do Zábradlí přenést a hezky se tam dýchá.

Za rozhovory děkuje Martin Macháček

MILOSLAV KÖNIG

Herec, absolvent herectví na DAMU. Člen souboru Divadla Na zábradlí od roku 2013. Působil v Městském divadle Kladno, ale objevuje se také v inscenacích Spolku Masopust, např. v Orlandovi v režii Anny Petrželkové.

NATÁLIA DRABIŠČÁKOVÁ

Herečka, absolventka JAMU. Hrál v brněnské undergroundové „7 a půlce“ nebo v ústeckém Činoherním studiu. V souboru Divadla Na zábradlí působí od roku 2001, ale napevno do něj vstoupila v roce 2003.

MAGDALÉNA SIDONOVÁ

Herečka, absolventka herectví DAMU působí Na zábradlí od roku 1993 a úzce spolupracovala s Petrem Léblem. Mimo jiné hrála v libereckém Divadle F. X. Šaldy a byla součástí Dětského studia při pražském Divadle Labyrint.

REBEKA NĚMCOVÁ

Nejmladší herečka v inscenaci BÁBY, představitelka pekelně roztomilého přízraku.

ANNA PETRŽELKOVÁ

Režisérka, absolventka bratislavské VŠMU. Inscenací BÁBY zúročila čtvrtou nominaci na Ceny divadelní kritiky. Spolupracuje s celou řadou divadel po celé republice od Ostravy přes Zlín, Uherské Hradiště, Brno až po vybraná pražská divadla.

SOUSEDSKÉ VZTAHY TEPLÉ JAKO LED

Jen málo inscenací dokáže podnítit vnitřní euforii tak mocnou, že se člověk cítí, jako by chvíli chodil po povrchu jahodového slunce v neoprenu. Zároveň je to typ radosti, která se pozvolna změní v chuť umřít, a je jen otázkou, zda hned, nebo o něco později. Inscenace Anny Petrželkové *BÁBY*, která otevřela profil Divadla Na zábradlí, má přesně takovou moc. Ženy ve městě vedou klevety. Trvalý přísun drbů jim zaručuje nepřeborné množství bizarních historek o úmrtích různých lidí, jejichž jména nikomu nic neřeknou, ale důležité je, že jejich smrt proběhla za obzvlášť vyšitnutých okolností. Nutná existenční výplň tvořená omíláním historek ale nevyhnutelné stárnutí neodvrátí, stejně jako občasná návštěva kadeřníka (případně kopulace s ním). Do jinak idylického bezčasí se připlete milice a atmosféru promění z bujaré a úchylné grotesky do mrazivě paranoidního hororu.

Čtveřice „báb“ (N. Drabiščáková, D. Kaplanová, A. Kubátová a M. Sidonová), slečna Rebeka Němcová a dvojice švihácky švihlých / švihle šviháckých stylistů (M. König a P. Jeništa) v uhrančivých hereckých kreacích přechází naprosto elegantně od žánru tvrdého dada přes existenciální komedii až k frustrující, bez-

východné baladě. Vykloboucnost jinak banálních situací dokazuje, že i v jejich zdánlivé bezobsažnosti a pomíjivosti je cosi nebezpečného a temného. Inscenace nenápadně poukazuje na to, že každý sebeslušnější občan na malém městě může být tajný fízl nebo donašeč, hodnotu „morálky“ nastavují pokrytci a lidé žijící „z maličkostí každodennosti“ jsou ve skrytu zákeřní (a tlumí sexuální pudy). Souběžně s tím jde krása slovních hříček a absurdních dialogů, kterým se dá snadno propadnout.

Obrazová a obsahová bohatost, mizanscéna sršící originálními nápady a nejednoznačností textu činí z *BÁB* ultimátní zážitek. Scéna s popisem zrzka, „který nemá oči, orgány, zkrátka vůbec nic, a proto nemá smysl o něm začínat mluvit“, je úkazem, jedním z úchvatných výjevů.

Lehkost, s jakou se o všem mluví a hraje, je přesto mrazivá. Petrželková dokázala navodit atmosféru světa, ve kterém žít je hodně napínavé a strašidelné, a s úsměvem dodává, že se to týká také nás všech teď a tady.

Martin Macháček

ŽENA UDĚLÁ VŠECHNO, ABY NEBYLA SAMA

Janu Oláhovou jsme přepadli po představení v divadelním klubu Moravského divadla. Po krátkém vydechnutí a osvěžení nám odpověděla na pár otázek o režisérovi Lukáši Brutovském, její postavě Raisě Pavlovně Gurmyžské a o LESu všeobecně.

Jak se vám spolupracovalo s režisérem Lukášem Brutovským?

Spousta lidí ho považuje ještě za takového chlapce, který vyšel ze školy. Zvláštní je na něm to, že on už je zralý režisér. Je to obdivuhodné, protože to není tak dávno, co dostudoval. Má za sebou úspěchy v Čechách i na Slovensku. Je zkrátka v kurzu.

Jaká je podle vás postava Raisy Pavlovně Gurmyžské?

Pro mě je to náročná role, protože mám působit sebevědomě. Ze začátku mi to dělalo trochu problém. Dále je Raisa panovačná žena, která už by měla být vážná, ale já jsem se snažila vsunout do postavy trochu komiky. Snažila jsem se z té přísnosti vykroutit.

Vám tedy spíš vyhovuje ta komická poloha než tragická...

Tak nejlepší je tragikomická. Druhá část hry by měla být už taková vážná, protože jde do tuhého. Mně se však líbí, že i v tragických chvílích jsme schopni komiky. I když vyprávíme o tragické události, tak se v té historce určitá dávka komiky objeví. Nic není jednoznačné.

Často střídáte polohy. Chvillemi jste až hysterická a ve zlomku momentu úplně klidná. Je to náročné?

Tak pokud to střídám, je to ještě dobré. Já se spíš bojím, kdybych to málo střídala. Když má moje postava komunikovat s dalšími postavami různým způsobem, tak se toho vždycky obávám. Mám strach, že bych byla pouze jednostranná. Když se to podaří, jsem jedině ráda.

Nezdá se vám, že inscenace LES může dnes působit tak trochu jako kritika starších žen, které si berou až o 30 let mladší muže?

Ne, nemyslím si. Je to taková zvláštní souvislost s tím, že si ženy začínají se zajíčky. Když si to tak vezmete, i staří muži si berou velmi mladé ženy. Já nevím. Nevnímám to tak.

V inscenaci se objevuje spousta motivů. Motiv peněz, samoty, manipulace, žárlivosti... Který motiv tam podle vás vystupuje nejvíc?

Žárlivost není motiv, zkrátka žena stárne a má obavu, že bude sama. Já si myslím, že ty peníze jsou jí v podstatě jedno. Ona lpí na penězích, ale jak vše prodává, aby zaopatřila svého milence, tak jí asi na penězích zas tak moc nezáleží.

Takže podle vás to všechno dělá, aby nebyla sama?

Ano.

A na závěr, jak se vám tady v olomouckém Moravském divadle hrálo?

V Olomouci jsem byla naposledy s inscenací Ivanova, a to bude už nějakých šest let. A jsem ráda, že jsem opět tady. Je tu velmi dobrá atmosféra, jenže my tu jsme jen na krátko.

Za rozhovor děkuje Tereza Tylová

JANA OLÁHOVÁ

Vystudovala herectví na VŠMU v Bratislavě. Začínala jako členka hereckého souboru Divadla Jozefa Gregora Tajovského ve Zvolene. Od roku 1988 je členkou Slovenského komorného divadla v Martine a nyní účinkuje také v Městském divadle Žilina a bratislavském Divadle Aréna, v Městském divadle P. O. Hviezdoslava a Slovenském národním divadle. Získala již řadu ocenění Literárního fondu, Cenu Dosky, Tatra Banky za umenie a Cenu Jozefa Kronera. Mimo jiné vyučuje na konzervatoři Jána Levoslava Bellu, na Akademii umění FDU v Banské Bystrici a na konzervatoři v Žilině.

ANKETA

Konvenuje ti tento styl divadla (moderně inscenované konverzační drama)?

Klarin: Pro mě je důležitý klíč. Když je dobrá dramaturgicko-režijní koncepce, tak nekoukám na žánr. Kdysi jsem viděl Lukášovo absolventské představení Výnosné místo, které bylo stylově velmi podobné jako LES, ale bohužel musím říct, že tady jsem nevnímal kontinuální vzestup, spíš „výprodej nápadů“.

Anna: Přišlo mi, že konkrétně tady bylo hodně textu, nedokázala jsem na něm udržet pozornost.

Monika: Tohle byla úplně klasická činohra, žádný pohyb, herci jen říkali text a pak se posunuli o dva metry. Toho textu bylo hrozně moc a nedoprovázela ho žádná akce. Mě to prostě nebaví.

HERECKÝ KONCERT, NA KTERÝ NEDOŠLO

Slovenské komorné divadlo z Martina zavítalo na Divadelní Floru s inscenací textu A. N. Ostrovského LES v režii mladého absolventa VŠMU Lukáše Brutovského. Groteskní komedie pojednává o sporu o les (jak jinak), ta ale v podání Martinského divadla vyzněla – až na happy-end – jako regulérní drama s prvky parodie. I když asi jak pro koho, jak se na konci ukázalo.

Inscenace začíná na téměř prázdné scéně. Stojany na noty a živí hudebníci diváka navedou, že v další úrovni půjde o precizní herecký koncert, tato očekávání ale nedojdou naplnění. Scéna je rozdělená do tří plánů – proscénia odděleného oponou, střední části jeviště a zadního prospektu, kam je zasazen orchestr. Práce s prostorem je však zvládnutá jen, co se týče mizanscén. LES je bohužel dovedený (respektive to tak minimálně vyznívá) do statického konverzačního dramatu.

LES staví na dobře vybudovaném rozporu mezi Ostrovského textem a jednáním postav. Je patrné, že záměrem inscenátorů bylo občasný patos hry zparodovat, praktické herecké provedení je ale bohužel nedůsledné. Brutovský však zdatně pracuje s přesnými střihy, které v menších výstupech akci rytmižují.

Temporytmus je ovšem jedním z největších problémů inscenace. Čas ukapává a patos stoupá. Jednotlivé situace jsou vystavěny převážně obstojně, ale struktura celku naprosto selhává. Například první scéna se Šťastlivcem a Nešťastlivcem, potulnými herci, se pocitově zdá být neúměrně dlouhá. Je otázkou, nakolik se v originálním textu hry škrtalo. Rozhodně by Ostrovského text v dnešní době snesl nejen rytmižujících, ale i proporčních škrtů podstatně víc.

Co se herecké stránky týče, zcela jistě chyběla lehkost, pro Ostrovského hru tak potřebná. Vtip komických situací herci nejednou „tahali až z paty“, čímž se humor definitivně vytratil. I když asi míněny parodicky, šarže, které se v hereckém jednání objevovaly, působily jako falešný tón zahráný na rozladěných houslích. Funkční naopak byly srážky atmosféry a nálad jednotlivých postav, např. Ihostejného sluhy a hysterické Raisy Pavlovy.

Vzhledem k tomu, že šlo o režii Lukáše Brutovského, jehož Maryša z brněnského HaDivadla zaslouženě sklízela úspěchy po celé České republice, byla inscenace Lesa velkým zklamáním. Jiného názoru však evidentně bylo většinové publikum. Nadšení po spuštění poslední opony zvedlo ze sedaček valnou část sálu.

Barbora Chovancová

Můj divadelně florový příběh začal před deseti lety. Tehdy sestávala redakce festivalového zpravodaje výhradně ze studentů divadelní vědy a já tam byl přizván do týmu, byť jsem studoval filozofii a tělocvik. Šéfredaktorem zpravodaje byl Petr Klarin Klár a společně s ním jsem dělal také svůj vůbec první rozhovor – zpovídali jsme věhlasnou Soňu Červenou.

Následující tři roky jsem byl pravidelně součástí týmu, který festival reflektoval. Petr Nerušil mě pak oslovil, abych se podílel na dramaturgii a produkci. Festivalový tým začal růst, přibyl třeba Michal Blažíček, Vláda Foret, Honza Plíhal a později Martin Hamouz se Zdeňkem Vévodou. A naše občanské sdružení Divadlo Konvikt (dnes DW7, o.p.s.) se stalo hlavním pořadatelem festivalu.

18. narozeniny Divadelní Flory jsme už slavili v našem novém sídle na Wurmovce. Festival je nyní jasným vrcholem naší sezóny, ovšem aktivit je spousta po celý rok. Mám pocit, jako by ten příběh teprve začínal.

Jan Žůrek

PŘÍBĚH JANA ŽŮRKA

NEVÍTE NĚKDO...

KTERÁ JE TŘETINA?

NA LEDĚ NEBO NA JEVIŠTI?

ÚT 12

16:00 a 21:00 S-Cube

POŽITKÁŘI

Divadlo Na zábradlí Praha

V Divadle Na zábradlí si rádi hrají se smrtí. Je toho důkazem také inscenace Jana Mikuláška POŽITKÁŘI. Trochu jako do francouzského, surrealistického filmu či mezi zdi wigwamu ze seriálu Twin Peaks Davida Lynche přichází skupina krásných lidí, aby tam... no, uměli přece. Nekonečné hovory o smrti na úrovni tvoří jemnou linku táhnoucí se celou inscenací a patří k esencím Mikuláškovy režijního rukopisu. Halucinogenní výjevy ze života umírající a především milé společnosti oslovily také hlasující v anketě o Cenu divadelní kritiky. Atmosférická vý-

prava přinesla ocenění pro scénografa Marka Cipina. (macho)

18:30 Moravské divadlo

ROSMERSHOLM

Divadlo Aréna Bratislava

Tragédii Henrika Ibsena Rosmersholm o ztrátě identity a rozpolcenosti člověka v podání souboru Divadla Aréna v Bratislavě zrežisoval Rastislav Ballek. Přestože je drama staré necelých 130 let, má aktuální přesah. Staví proti sobě emancipovanost a konzervatismus. Postavy se snaží osvobodit od tradic vytvořených jejich předky a bojují s nemožností vymanit se. Hrdina Johannes Rosmer se vzdá předurčeného poslání faráře a pod vlivem manipulativní milenky Rebekky se pokouší o politickou kariéru. (tesst)

21:15 Konvikt / Divadlo K3

PARS PRO WITKACY

Anton Podbevšek Teater Novo mesto

Tanečnice a choreografka Magdalena Reiter se ve svém díle Pars pro Witkacy inspirovala tvorbou osobitého polského spisovatele, malíře, fotografa a filozofa Stanisława Ignacy Witkiewicze, zvaného Witkacy. Byl výraznou osobností evropské meziválečné avantgardy. Jeho metafyzické představy o světě se staly výchozím bodem pro inscenaci. Jeho teorie tvůrci vnímají jako paralelu k sou-

časnosti. Kromě kombinace tance, slova a hudby se na scéně objevují již předtočené videoprojekce nebo také záběry živou kamerou snímáné samotnými tanečnicí. (tesst)

22:15 Konvikt / šapitó

Kapela tvoří babičky

Kraft Punk projekt

22:45 Ostružnická 4 / 2. patro

PÍSNIČKA O KUDLE

Masakr Elsinor

WWW.DIVADELNIFLORA.CZ > WWW.FACEBOOK.COM/DIVADELNIFLORA > WWW.TWITTER.COM/DIVADELNIFLORA

šéfredaktor: Martin Macháček, **redakce:** Barbora Chovancová, Barbora Křížová, Dominika Šířoká, Tereza Tylová,

korektury: Petr Pláteník, **sazba:** Zdeněk Vévoda, **foto:** Lukáš Horký, Ondřej Hruška,

email redakce: zpravodaj19divadelniflora@gmail.com

tisk: Tiskárna ČD, Nerudova 1, Olomouc, tel. 972 741 204, **email:** tiskarna@zc.cd.cz

pořadatel

hlavní partner

za podpory

partneři

hlavní mediální partner

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravské divadlo
Olomouc

Olomoucký kraj

Česká televize
Televizní studio Ostrava